

ogfaa til en udvidet Næringsfrihed i Almindelighed, og forsaavidt de Fordele, denne Lov bragte Landet, vare større end den Skade, den bragte Kjøbstæderne, saa skulde jeg gjerne stemme for den i dens Heelhed, men det antager jeg ikke. Efter hvad jeg kjender til Forholdene i den Egn, hvor jeg er fra — jeg kan ikke tale om, hvorledes de ere andre Steder — saa er der navnlig hos Huusmandsstanden en virkelig Trang til en friere Handel just med de Producter, som produceres paa Landet, saasom til Fødemidler, som de daglig skulle bruge til Livets Ophold, og hvoriblandt jeg vil nævne Smør, Ost, Kjød og Flekk; men naar Handelen bliver saa udvidet, at Enhver kan handle med Colonialvarer, saa vil Følgen deraf mange Steder blive, at der nedsetter sig Folk, som see større Fordeel ved at handle med Colonialvarer, og derfor aldeles ikke ville handle med de Varer, som nærmest komme ind under denne Lov om Høsterhandel (Flere Stemmer: Nei!) — ja, det kan gjerne være, men jeg taler nu om Forholdene, saaledes som jeg kjender dem, i den Egn hvor jeg er fra — de ville ikke handle med dem, fordi deres Lokaler ofte ikke ere af den Bestaaffenhed, at de kunne conservere dem, og derved udsætte de sig for større Tab ved at handle med saadanne Varer end med Colonialvarer, som de idetmindste af den Marsag Intet kunde tabe ved, og deraf vil atter Følgen blive, at Arbeidsclassen og den fattige Befolkning paa Landet ikke saa let ville kunne faae de Varer, som de meest trænge til. Paa den anden Side har Loven ogsaa et for stort Omfang med Hensyn hertil, at den tillader Alle og Enhver at anlægge og drive Handel paa Landet, og det uden den ringeste Forpligtelse til at svare nogen Afgift; der er ikke taget nogetsomhelst Hensyn til Bedkommendes moralske Forhold, der er intet Hensyn taget til, om der er nogen Betryggelse for, at det er uberygtede Personer, Folk, der kunne vække Tillid blandt Beboerne i den Commune, hvor de nedsette sig; men Alle og Enhver skal det staa frit for at handle med saadanne Varer, og derved vil det skee, at mangen En, som slet ikke burde have Adgang til at handle, vil kaste sig over denne Handel, og maaffee for en kort Tid

skaffe sig Erhverv derved, og saa siden gaae derfra. Det kan aldrig være til nogen Fordeel for Communen, at det i et saa stort Omfang er tilladt Enhver at etablere Handel. Dertil kommer ogsaa, at Forholdet ikke stiller sig aldeles lige mellem Landhandlerne og de Handlende i Kjøbstæderne, hvilke Sidste, saavidt jeg veed, ifkun kunne drive Handel mod at svare Afgifter i forskjellige Retninger; men her er der aldeles ikke bestemt Noget om, at der skal svares nogen Afgift for at kunne drive denne Handel. Naar jeg dertil fører, at det paa et andet Sted er udtalt af den høitagtede Indenrigsminister, at der var Udset til, at der næste Gang, Rigsdagen kom sammen, vilde blive forelagt en almindelig Lov til Ordning af alle Næringsforhold, saa mener jeg ogsaa, at vi ikke for Drebliffet skulle indlade os paa at give en saa udvidet og i mange Henseender saa ubetinget Frihed til at drive Handel paa Landet. Vel veed jeg ogsaa, at det er sagt her, at det kan have lange Udfigter, at det kan være i mange Aar, men imidlertid har jeg dog den Tillid til den nuværende Indenrigsminister, at naar han har sagt, at et saadant Lovforslag kan ventes, saa maa dog allerede det, at han har sagt dette, være en Tilflyndelse for Regjeringen til at fremkomme med et saadant Lovforslag om almindelig Næringsfrihed.

Det er disse Betragtninger, der have foranlediget mig baade til at deeltage i de Undringsforslag, der ere stillede, og ogsaa til at stemme for dem.

Lühhofft: Naar dette saakaldte lille Lovforslag er fremkommet i et Tidspunkt, hvor det dog er i Almindelighed bestemt, at Næringsforholdene i det Hele skulle omordnes og at en gennemgribende Reform i denne Henseende forestaaer, saa skulde man dog virkelig troe, at der ikke kunde være nogen synderlig Trang tilstede for denne Lov. Denne Trang har jo rigtignok den ærede Ste Landssthingsmand for 9de Kreds (Dahl) udtalt, som værende begrundet i hans Erfaring, og enkelte andre ærede Landssthingsmænd have ogsaa antydnet, at det kunde være ret nyttigt, at denne Lov udkom, og at saadanne Etablissementer